Jako uzupełnienie do dwutomowego zbioru dokumentów „Ukraińskie organizacje nacjonalistyczne w okresie II wojny światowej”, na oficjalnej stronie internetowej archiwów państwowych Rosji, w dziale „Biblioteka Cyfrowa”, zamieszczono publikację pt. "Jak i o co walczymy z Polakami: antypolski program OUN w dokumentach archiwalnych”.
Tragedia Rzezi Wołyńskiej z lat 1943-1945 wciąż przyciąga uwagę nie tylko historyków, ale także opinii publicznej. Liczne monografie i publikacje dokumentów, które pojawiły się w ciągu ostatnich dekad, pozwalają na szczegółowe badania wydarzeń krwawej czystki etnicznej, której ofiarą padło – według różnych szacunków - od 60 do 200 tysięcy polskich mieszkańców Wołynia i Galicji, i opisanie procesu organizowanych przez nacjonalistów ukraińskich rzezi Polaków na poziomie lokalnym; na poznanie imion katów, ofiar, ale także Ukraińców ratujących Polaków. Nie ma wątpliwości, że prace nad wyjaśnieniem tragedii będą kontynuowane.

Publikacja "Jak i o co walczymy z Polakami: antypolski program OUN w dokumentach archiwalnych” nie pretenduje do miana obejmującej całość wydarzeń z lat 1943-1945. Autorzy za cel postawili sobie zapoznanie opinii publicznej z kluczowymi dokumentami Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów z lat 1931-1944, na podstawie których można prześledzić, jak ewoluował i konkretyzował się program OUN rozwiązania „sprawy polskiej”, począwszy od podżegania do narodowej nienawiści do Polaków (broszura propagandowa „Jak i o co walczymy z Polakami”, 1931 - z zasobu Archiwum Państwowego we Lwowie - Державний Архів Львівської області), poprzez dokument z połowy 1938 r., pt. „Wojenna doktryna ukraińskich nacjonalistów”, zakładający ataki na ludność polską w ramach zbrojnego powstania, w celu jej wypędzenia, aż po sformułowany pod koniec 1942 r. „program wojskowy” OUN, który przewidywał zniszczenie wszystkich Polaków, którzy nie zgadzają się na „dobrowolne” opuszczenie terytorium Wołynia i Galicji. Jak podkreślają autorzy publikacji, wszystkie zawarte w publikacji dokumenty są przechowywane w archiwach ukraińskich i zostały już wprowadzone do obiegu naukowego; jednak, jak się okazuje, nie są znane nie tylko większej ilości osób, ale także wielu historykom.
W związku z brakiem możliwości otrzymania kopii oryginalnych dokumentów z Archiwum Państwowego we Lwowie i Archiwum OUN w Kijowie, na stronie internetowej dwa z czterech ogółem dokumentów (z 1931 i 1938 r.) opublikowano tylko w formie tekstu, bez dołączonych skanów oryginałów; natomiast dwa dokumenty z zasobu Oddziału Archiwum Służby Bezpieczeństwa Ukrainy w Kijowie (Отраслевой Государственный Архив Службы безопасности Украины) opublikowane zostały w formie tekstu i skanów.

Więcej: « Как и за что мы боремся с поляками» : антипольская программа ОУН в архивных документах

oprac. Edyta Łaborewicz
AP Legnica